



ที่ มท ๐๖๑๒/ ๑๑๐๘๑

กรมที่ดิน

ถนนพระพิพิธ กท ๑๐๒๐๐

๒๒ เมษายน ๒๕๓๕

เรื่อง แนวปฏิบัติการข้าราชการไปให้ลดค่าตอบแทนงานสอบสวน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (เว้นกรุงเทพมหานคร)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๑/ว ๓๐ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๓๕ และเอกสารประกอบ

กรมที่ดินขอส่งสำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๑/ว ๓๐ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๓๕ เรื่อง แนวปฏิบัติการข้าราชการไปให้ลดค่าตอบแทนงานสอบสวน มาเพื่อทราบและโปรดสั่งให้เจ้าหน้าที่ที่ดินทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายนิกร เวชภูติ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมที่ดิน

กองนิติการ

โทร. ๒๒๓๒๔๐๒

ที่ นร ๐๒๐๐/ว ๓๐



สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ มีนาคม ๒๕๓๕

เรื่อง แนวปฏิบัติการข้าราชการไปให้ล้อยคำต่อพนักงานสอบสวน

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๒๐๐/ว ๕๖ ลงวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๒๖

ตามที่ไต่ถามยืนยันมติคณะรัฐมนตรี (๑๖ เมษายน ๒๕๒๖) อนุมัติเป็นหลักการให้
ทุกส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติเกี่ยวกับการไปเป็นพยานตามหมายศาล โดยเห็นว่าเป็นการไป
ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะพลเมืองของรัฐ และเป็นหน้าที่ซึ่งไม่อาจชักขึ้นหรือหลีกเลี่ยงได้ เพราะมี
บทกำหนดโทษไว้ โดยได้แยกพิจารณาเป็น ๒ กรณี คือ

(๑) กรณีที่ส่วนราชการหรือพนักงานอัยการ เป็นโจทก์ฟ้องคดีหรือส่วนราชการ
เป็นจำเลย และส่วนราชการหรือพนักงานอัยการ ได้อ้างข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการ เป็น
พยานในคดีนั้น ถือเป็นการไปปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ของทางราชการโดยส่วนรวมโดยตรง ให้ถือ
เป็นการไปปฏิบัติหน้าที่ราชการ

(๒) กรณีที่บุคคลภายนอกอ้างข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการ เป็นพยาน
ในคดีนอกเหนือจาก (๑) ซึ่งมีไซ้เป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่โดยตรง ให้ผู้บังคับบัญชาอนุญาต
ให้ไปตามหมายเรียกของศาลได้ โดยไม่ถือเป็นการไปปฏิบัติหน้าที่ราชการ และไม่ถือเป็นวันลา
ความแจ่มแล้ว นั้น

บัดนี้ สำนักนายกรัฐมนตรีขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณากำหนดแนวทางปฏิบัติหรือ
ขยายขอบเขตมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว และให้ใช้กับทุกส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่อไป ซึ่งแยก
พิจารณาเป็น ๒ กรณีเช่นกัน คือ

๑. กรณีที่ส่วนราชการ เป็นผู้เสียหายหรือผู้ต้องหา และส่วนราชการ ได้อ้างข้าราชการ
หรือลูกจ้างของทางราชการ เป็นพยาน และพนักงานสอบสวนได้เรียกบุคคลดังกล่าวไปให้ล้อยคำ

๒. กรณีที่บุคคลภายนอกอ้างข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการ เป็นพยาน
และพนักงานสอบสวนได้เรียกให้บุคคลดังกล่าวไปให้ล้อยคำในคดีนอกเหนือจาก ๑ ซึ่งมีไซ้เป็นกรณี
ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยตรง

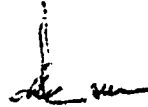
/คณะรัฐมนตรี.....

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๑๕ ลงมติให้ขยายขอบเขต
มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๑๖ เรื่อง การไปเป็นประธานตามทศกยสาค ให้ครอบคลุมถึง
การไปให้เกียรติคำต่อพนักงานสอบสวน ในแนวทางเดียวกัน และให้ทุกส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ
ถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนยืนยันมา

ขอแสดงความนับถือ

นาวาอากาศเอก



(ไพบูลย์ สุวรรณระวี)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองกลาง

โทร. ๒๕๑๖๒๕๐

โทรสาร ๒๕๑๖๓๕๕

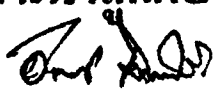
ที่ มท ๑๑๐๒/ 1517
เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

พลโท 

(เลิศ พึ่งพักตร์)

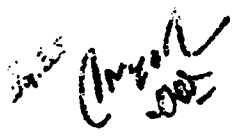
เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
11 ส.ร. 2535

อำนาจกตัญญู



(นายอัครเดช เจริญศิริ)

นิติกร 6



ที่ สร ๐๒๐๑/ว.๕๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑๘ เมษายน ๒๕๒๖

เรื่อง การไปเป็นพยานตามหมายศาล

เรียน (เวียนกระทรวง ทบวง กรม)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือที่ สร ๑๐๐๘/๑๖๐๓ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๒๖

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ เป็นหลักการให้ทุกส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติเกี่ยวกับการไปเป็นพยานตามหมายศาล โดย แยกพิจารณาออกได้เป็น ๒ กรณี ความละเอียดครบถ้วนตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาพร้อมนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๒๖ ลงมติเห็นชอบ~~กับ~~ และ อนุมัติเป็นหลักการให้ทุกส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงชื่อ) ปลั่ง มีจุล
(นายปลั่ง มีจุล)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองกลาง

โทร. ๒๔๑๒๒๔๐

สมชาย คัก/ทาน

สำเนาถูกต้อง

อัครเกษ ใจศิริ

(นายอัครเกษ ใจศิริ)

นิติกร ๖ กองนิติการ สป.

(สำเนา)

ที่ สว ๑๐๐๔/๑๖๐๓

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๕ เมษายน ๒๕๒๖

เรื่อง การไปเป็นพยานตามหมายศาล

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ภาพถ่ายบันทึกสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ สว ๑๐๐๔/๑๕๗

ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๒๖

ด้วยกรมตุลาการแจ้งว่า มีบริษัทเอกชนได้ฟ้องกรมตุลาการเป็นจำเลยโดยอ้างข้าราชการกรมตุลาการเป็นพยาน และศาลได้ออกหมายเรียกให้ข้าราชการผู้นั้นไปเป็นพยานให้แก่โจทก์ กรมตุลาการจึงหารือไปยังสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาว่า การที่ข้าราชการไปเป็นพยานให้แก่บุคคลภายนอกดังกล่าว จะถือว่าเป็นการไปปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือไม่ หรือจะต้องลาราชการไป เพื่อกรมตุลาการจะได้ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้นำเรื่องนี้เสนอคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว มีความเห็นดังปรากฏตามเอกสารที่ได้นำส่งมาพร้อมนี้ และเนื่องจากเรื่องนี้มีใ้มีระเบียบกำหนดไว้โดยเฉพาะ เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปในแนวทางเดียวกัน คณะกรรมการจึงเห็นควรมำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติเป็นหลักการให้ใช้กับทุกส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่อไป

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นพ้องควยกับความเห็นของคณะกรรมการดังกล่าว และได้นำเสนอท่านรองนายกรัฐมนตรี (พลตรี ประมวล อภิเรณูสาร) พิจารณาแล้ว มีบัญชาให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ)

วิชัย ศิริวิรัตน์

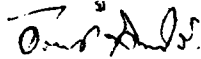
(นายวิชัย ศิริวิรัตน์)

รองปลัดสำนักฯ ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

กองแผนงานและวิชาการ

โทร. ๒๕๑๔๐๐๕, ๒๕๑๕๗๖๖

สำเนาถูกต้อง



(นายอัครเดช เจริญศิริ)

นิติกร ๖ กองนิติการ สป.

สมชัย กัก/ทท

(สำเนา)

ที่ สร ๐๒๐๑/ว.๕๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑๘ เมษายน ๒๕๒๖

เรื่อง การไปเป็นพยานตามหมายศาล

เรียน (เวียงกระทรวง พวง กรม)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือที่ สร ๑๐๐๘/๑๖๐๓ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๒๖

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติเป็นหนังสือ
ให้ทุกส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติเกี่ยวกับการไปเป็นพยานตามหมายศาล โดยแยกพิจารณาออก
ไปเป็น ๒ กรณี ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาพร้อมนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๒๖ ลงมติเห็นชอบด้วย และอนุมัติ
เป็นหลักการให้ทุกส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ
จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ)

ปลั่ง มีจุล

(นายปลั่ง มีจุล)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองกลาง

โทร. ๒๕๑๒๒๕๐

สมาน คัค/พณ

สำเนาถูกต้อง



(นายอัครเดช เจริญศิริ)

นิติกร ๒ กองนิติการ สป.

(สำเนา)
บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ สร ๑๐๐๔/๑๔๗

วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๒๒

เรื่อง การไปเป็นพยานตามหมายศาล

เรียน ท่านรองนายกรัฐมนตรี (พลตรีประมาณ อติเรกสาร)

ด้วยกรมตุลาการแจ้งว่า มีบริษัทเอกชนได้ฟ้องกรมตุลาการเป็นจำเลย โดยอ้างว่าราชการ
กรมตุลาการเป็นพยาน และศาลได้ออกหมายเรียกให้ข้าราชการผู้นั้นไปเป็นพยานให้แก่โจทก์ กรมตุลาการ
จึงหารือมาเพื่อสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาว่า การที่ข้าราชการไปเป็นพยานให้แก่บุคคลภายนอก
ดังกล่าว จะถือว่าเป็นการไปปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือไม่ หรือจะต้องลาราชการไป เพื่อกรมตุลาการจะได้
ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้นำเรื่องนี้เสนอคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนา
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว เห็นว่าการไปเป็นพยานตามหมายเรียกของศาลเป็นการไปปฏิบัติหน้าที่
ในฐานะพลเมืองของรัฐ และเป็นหน้าที่ซึ่งไม่อาจชักขึ้นหรือหลีกเลี่ยงได้เพราะมีบทกำหนดโทษผู้ที่ได้รับหมาย
เรียกแล้วไม่ไปตามหมายเรียกไว้ อย่างไรก็ตาม การพิจารณาเรื่องนี้อาจแยกออกได้เป็น ๒ กรณี คือ

๑. กรณีที่ส่วนราชการหรือพนักงานอัยการ เป็นโจทก์ฟ้องคดีหรือส่วนราชการตกเป็นจำเลย
ในคดีที่ถูกต้องและส่วนราชการหรือพนักงานอัยการได้อ้างข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการเป็นพยาน
ในคดีนั้น หรือการไปเป็นพยานในฐานะผู้เชี่ยวชาญหรือในฐานะที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ราชการ ตามคำสั่งศาล
ในกรณีเช่นนี้ถือได้ว่าเป็นการไปปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ของทางราชการโดยส่วนรวมโดยตรง ให้ถือว่าเป็น
การไปปฏิบัติหน้าที่ราชการ

๒. กรณีที่บุคคลภายนอกได้อ้างข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการเป็นพยานในคดี
นอกเหนือจาก ๑. กรณีเช่นนี้ไม่ว่าจะถือว่าการไปเป็นพยานตามหมายเรียกของศาลเป็นการไปปฏิบัติหน้าที่
ราชการ เพราะมิได้เป็นการไปเพื่อประโยชน์ของทางราชการโดยเฉพาะ แต่เป็นเรื่องเฉพาะตัวของ
ข้าราชการหรือลูกจ้างผู้นั้นที่จะไปปฏิบัติหน้าที่ในฐานะพลเมืองของรัฐตามหมายเรียกของศาล ซึ่งโดยหลักการแล้ว
ควรจะต้องขอลาราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐ ซึ่งได้แก่
การลาจิสส่วนตัว แต่เมื่อพิจารณาในแง่ที่ว่า การไปเป็นพยานตามหมายเรียกของศาลเป็นการไปปฏิบัติหน้าที่
ซึ่งไม่อาจชักขึ้นและหลีกเลี่ยงได้ และไม่ใช่อำนาจหน้าที่ของข้าราชการหรือลูกจ้างผู้นั้นโดยตรง การไปเป็น

พจนานุกรมศัพท์บัญญัติฉบับใหม่จะให้ข้าราชการหรือลูกจ้างของลาภกิจส่วนตัวไป น่าจะเป็นการอนุญาต
ให้ในปฏิทินนั้นให้เป็นเวลาได้โดยมิถือเป็นตัวลา โดยพิจารณาเปรียบเทียบกับกรให้ข้าราชการไปปฏิบัติ
หน้าที่ข้าราชการหรือข้าราชการประจำราชการไทยตรง เช่น

(๑) หน้าที่ของข้าราชการชั้นสัญญาบัตรสามัญเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร ๑๒๐๑/ว ๕
ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๐๑ หรือข้าราชการซึ่งถูกสั่ง หรือถูกขอตัวให้ไปปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจ
เป็นประจำหรือเป็นการเฉพาะคราว หรือได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการในคณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจ
เป็นทางไปปฏิบัติงานของรัฐวิสาหกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศ เมื่อได้รับอนุมัติจากเจ้าสังกัดในกรณี
เดินทางในประเทศ และกระทรวงเจ้าสังกัดในกรณีเดินทางไปต่างประเทศแล้ว ให้เดินทางไปได้โดย
ไม่ถือว่าเป็นตัวลา และไม่ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

(๒) กรณีที่สมาคมหรือหน่วยงานเอกชนเป็นผู้จัดการประชุมสัมมนาและขออนุมัติให้
ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ เข้าร่วมประชุมสัมมนา โดยมิถือเป็นตัวลาและมีสิทธิเบิกค่าใช้จ่ายจาก
กองราชการได้ ซึ่งหรือผู้แทนทางปฏิบัติสมาคมหรือหน่วยงานเอกชนนั้น ๆ จะเสนอขออนุมัติต่อผู้มีอำนาจ
ซึ่งไม่มีอำนาจได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่ได้รับมอบอำนาจ และเมื่อผู้มีอำนาจอนุมัติในหลักการให้เข้าร่วมประชุม
หรือสัมมนาโดยมิถือเป็นตัวลาแล้ว ก็จะทำให้กล่าวได้ว่าทั้งนี้จะต้องได้รับอนุญาตจากผู้นั่งคับบัญชาก่อน

หากกรณีดังกล่าวข้างต้น เป็นการอนุญาตให้ข้าราชการไปปฏิบัติงานหรือไปร่วมประชุม
สัมมนาได้โดยมิถือเป็นตัวลา โดยมิจำเป็นต้องได้รับอนุญาตจากผู้นั่งคับบัญชา

ดังนั้น การให้ไปเป็นหมายความหมาย เรียกของศาลตามบทคัดลอกอย่าง เป็นพยาน
อันมิใช่เป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยตรง จึงน่าจะอนุโลมไว้ในลักษณะเดียวกับกรมีที่กล่าว
ข้างต้น คือให้ผู้นั่งคับบัญชาอนุญาตให้ไปความหมาย เรียกของศาลได้โดยมิถือ เป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ
และไม่ถือว่าเป็นตัวลา

เนื่องจากเรายังมิได้มีระเบียบกำหนดไว้โดยเฉพาะ และเพื่อให้การปฏิบัติเป็นไป
ในแนวทางเดียวกัน คณะกรรมการจึงได้เสนอให้ท่านเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาอนุมัติเป็นหลักกร
ให้ใช้กับทุกส่วนราชการของรัฐวิสาหกิจต่อไป


สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว เห็นพ้องด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการ
พิจารณาปรับปรุงและพัฒนาระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจะจัดส่ง
เรื่องให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการต่อไป

(ลงชื่อ) **ชูชาติ ประมูตผล**
(นายชูชาติ ประมูตผล)
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สมั่น กัก/ทาน

สำเนาถูกต้อง



(นายอัครเดช เจริญศิริ)

นิติกร ๒ กองนิติการ สป.